

Matouš 2, 11

Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary – zlato, kadidlo a myrhu.

Jestli jste se dnes ráno podívali do kalendáře, viděli jste, že je tam napsáno „Tři králové“.

Už víme, že to nebyli králové, ale mudrci, dokonce ani nemuseli být tři, jisté je to, že přišli z východu a přinesli tři dary – zlato, kadidlo a myrhu.

Cestou do Betléma se mudrci zastavili v Jeruzalémě u krále Heroda. A prokázali tak, že hvězdám rozumí lépe než politice. Vstup do Jeruzaléma byl totiž jasným politickým přehmatem. I kdyby se přímo Herodovi, přímo v Jeruzalémě narodil syn s velkolepou budoucností, říct o tom Herodovi, ještě před celým dvorem a všemi příbuznými, by byl jistý polibek smrti.

Na královském dvoře se toho odehrálo víc. Král Herodes se zděsil a s ním celý Jeruzalém. Pak Velekněží vysypali z rukávu ten správný verš: **„A ty, Betléme, v zemi judské, zdaleka nejsi nejmenší mezi knížaty judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, který bude pastýřem mého lidu, Izraele.“** A než stihli mudrcové odejít do Betléma, ještě si je k sobě zavolal král Herodes. **„Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit.“** No to určitě, teď už musí být i mudrcům jasné, že Herodes není zrovna upřímný.

A tak mudrci došli do Betléma, hvězda je dovedla až k domu, kde se narodil Ježíš. Pak mu předali dary.

Dary nejsou v Bibli ničím výjimečným. Hebrejšтина má dokonce 15 různých slov, kterými dokáže vyjádřit slovo dar. Povaha daru je totiž různá.

Dar může být vlastně jen zdvořilým vyjádřením pro výměnný obchod, rozumí se samo sebou, že obdarovaný oplatí dar stejným způsobem.

Jindy může dar sloužit k získání nebo obnovení přízně, jak jsme o tom slyšeli v prvním čtení. Jákob, který lstivě připravil svého staršího bratra Ezaua o prvorozenství i požehnání se chce po mnoha letech usmířit, proto posílá bratrovy četné dary.

Další kategorií je dar jako oběť Bohu. Oběť, která nám má pomoci získat Boží přízeň nebo odčinit některý z našich hříchů. Starozákonní proroci usilovně bojovali proti přesvědčení, že Boha je možné uplatit, získat si dary. Přesto se praxe obětních darů dále rozvíjela a v židovství Ježíšovy doby již byla velmi košatá. Ježíš tuto praxi neruší, ale přeznamenává. Všechny dřívější oběti zastihuje a nahrazuje svou obětí.

Bible zná také dary, které přijal člověk od Boha, o těch se mluví asi nejčastěji. Svět, lidský život, naše talenty, to vše jsou dobré Boží dary. A nejlepší Boží dar nám byl dán o Vánocích v Ježíši Kristu, Spasiteli a Pánu.

V Bibli se setkáváme i s jinými dary, které dostává Ježíš od svých učedníků a následovníků. Tyto dary nejsou zrovna časté, ale víme o nich. Ježíš dostává jídlo, pití nocleh, jednou je dokonce pomazán olejem z nardu v alabastrové lahvičce. Až na ten olej to nejsou zrovna vzácné dary. Olej z nardu, jediný vzácný dar Ježíšovy dospělosti vzbudí v okolí spíš rozpaky. Ježíš je jediný, kdo projeví souhlas: **„Nechte ji! Proč ji trápíte? Vykonala na mně dobrý skutek. Vždyť chudé máte stále kolem sebe, a kdykoli chcete, můžete jim činit dobře; mne však nemáte stále. Ona učinila, co měla; už napřed pomazala mé tělo k pohřbu. Amen, pravím vám, všude po celém světě, kde bude kázáno evangelium, bude se mluvit na její památku také o tom, co ona učinila.“**

Až, když si biblické dary takto rozříkáme, začne být jasné, jak vzácnými dary jsou zlato, kadidlo a myrha.

Ježíš je nedostal od svých následovníků, ale od pohanů. Mudrci z dálného východu ho uctili jako skutečného krále. Starocírkevní výklad těch tří darů je, že zlatem uctívají mudrci Ježíše jako krále, kadidlem jako Boha a myrhou předjímají jeho utrpení. Ježíši bude těsně před ukřižováním nabízeno víno s myrhou (Mk 15,23). Je ale možné, že nás evangelista Matouš těmito dary odkazuje na něco úplně jiného. Jisté však je, že jsou to vzácné dary, královské, to proto se mudrcům začalo říkat králové.

A jejich jména Kašpar, Melichar a Baltazar. Vznikla z písmen KMB, která se píšou na veřeje dveří. Ta písmena jsou zkratkou slov: Christus mansionem benedicat – Kristus, ať žehná tomuto domu. Křížky mezi písmeny nejsou plusy, ale tři kříže symbolizující Boží trojici.

A to si můžeme přát i my do nového roku, ať už k nám přišli tři králové nebo ne, i bez těch písmen si můžeme přát, aby Bůh žehnal našemu domu i v roce 2019.

Amen